[2020] 5 ਐੱਸ ਸੀ ਆਰ

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ

ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਲਿੰਡੇ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਓਸੀ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ)

(2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2230)

13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2020

[ਡਾ. ਧਨੰਜਯਾ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ ਅਤੇ ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੈਲਿਊ ਐਡਿਡ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 2005-ਐਂਟਰੀ 88, ਅਨੁਸੂਚੀ IV; ਅਨੁਸੂਚੀ V-2005 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕੰਪਨੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਗੈਸਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ, ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈਪੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ-ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਕੀ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈਪੀ ਯੂ/ਐਂਟਰੀ 88, ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਜਾਂ 'ਗੈਰ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਵਸਤਾਂ' ਯੂ/ਅਨੁਸੂਚੀ V ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਨਤੀਜਾ ਦਰ - ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਸੂਚੀਬੱਧ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ 4%/5% ਦੀ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਟੈਕਸ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਐਂਟਰੀ 88 ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ (i) (ii) ਅਤੇ (iii).3 (ਬੀ) 1940 ਐਕਟ - ਕੋਈ ਵੀ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਦਵਾਈ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ (i) (ii) ਅਤੇ (iii) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ (b) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਨੁਸੂਚੀ IV-ਅਨੁਸੂਚੀ V ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚੀ I, III, IV ਅਤੇ VI ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ @14.5%-s.16,1940 ਐਕਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ (ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਸੰਸਥਾ) ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ "ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ" ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਲਈ ਮਿਆਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ) ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ ਇੱਕ ਦਵਾਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ.3 (ਬੀ) (i) 1940 ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। – ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 2013 ਦੇ ਮੁੱਲ ਨਿਯੰਤਰਣ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੂਚੀ 2011 ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ-ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਨੂੰ ਅੱਨਸਥੀਸੀਆ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਗਾੜ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਨਿਦਾਨ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 3 (ਬੀ) (1) 1940 ਐਕਟ-ਮੈਡੀਕਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈਪੀ ਦਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ.3 (ਬੀ) (i) 1940 ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਐਂਟਰੀ 88,2005 ਐਕਟ-ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940-s.3 ਬੀ) (i)-(iv).16 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਲਿੰਡੇ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ

(ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਓਸੀ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ)

ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ, 1955-s.3-ਡਰੱਗ (ਮੁੱਲ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਆਰਡਰ 2013.

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ,

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ: 1.1 2005 ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਸੂਚੀਬੱਧ ਵਸਤਾਂ ਲਈ 4%/5% ਦੀ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਟੈਕਸ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਂਟਰੀ 88 ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਪੇਟੈਂਟ ਜਾਂ ਮਲਕੀਅਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ (i) (ii) ਅਤੇ (iii) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਦਵਾਈ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (ਬੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ (i) (ii) ਅਤੇ (iii) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਐਂਟਰੀ 88 ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈਪੋਡਰਮਿਕ ਸਰਿੰਜ, ਹਾਈਪੋਡਰਮਿਕ ਸੂਈਆਂ, ਕੈਟਗਟ, ਟਾਂਕੇ, ਸਰਜੀਕਲ ਕਪਾਹ, ਡ੍ਰੈਸਿੰਗ, ਪਲਾਸਟਰ, ਕੈਥਰਟਰ, ਕੈਨੁਲਾ, ਪੱਟੀਆਂ ਅਤੇ 'ਸਮਾਨ ਲੇਖ' ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਿੰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਤੇ ਛੱਡ ਕੇ। ਅਨੁਸੂਚੀ V ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚੀ I, III, IV ਅਤੇ VI ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ, ਉੱਤੇ 14.5% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (ਬੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਇੱਕ ਡਰੱਗ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ "ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਪਦਾਰਥਾਂ" ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (ਬੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਾਂ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਾਰੇ ਉਪਕਰਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 10-12][846-ਬੀ, ਈ-ਜੀ; 847-ਡੀ]

ਚਿਮਨਲਾਲ ਜਗਜੀਵੰਦਾਸ ਸੇਠ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1963 ਐਸ. ਸੀ. 665: [1963] ਸਪਲਿ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 344; ਈਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਰਾ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ [1969] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 219-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

1.2 "ਦਵਾਈ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਵਾਈ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਆਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਝ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਤਸ਼ਖ਼ੀਸ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀਆਂ ਇਲਾਜ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16,18][849-ਜੀ; 852-ਬੀ]

ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਐਚਪੀ ਬਨਾਮ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ (2005) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 550; ਗੋਆ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਲਿਊਕੋਪਲਾਸਟ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ (1997) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 82: [1997] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 516-ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ 2005 ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.ਜੇ. (ਐੱਸਸੀ) 2008; ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ (2007) 15 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 186: [2007] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 961; ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਾਬੂ ਰਾਮ (2007) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 55: [2007] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 939; ਕਸਟਮਜ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਆਯਾਤ) ਮੁੰਬਈ ਬਨਾਮ ਦਿਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (2018) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 1: [2018] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1191-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਲੈਕਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ; ਕੋਲਿੰਸ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ; ਕੈਂਬਰਿਜ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

1.3 ਭਾਰਤੀ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ., 'ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ' ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ (99.9% ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ) ਨੂੰ' ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ 'ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਦਵਾਈ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16, ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ ਇੱਕ ਦਵਾਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡਰੱਗ (ਮੁੱਲ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਆਰਡਰ 2013 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਪੈਰਾ 2 (ਟੀ) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੂਚੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੂਚੀ 2011 ਜੋ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਪਡੇਟ ਅਤੇ ਸੋਧੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੂਚੀ 2011 ਆਰਡਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪੈਰਾ 2 (2) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਪਰ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਰਥ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੂਚੀ 2011 ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 1.1 ਵਿੱਚ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਅਤੇ ਆਕਸੀਜਨ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ 'ਅਨੱਸਥੀਸੀਆ' ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਨੂੰ ਅਨੱਸਥੀਸੀਆ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਗਾੜ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਨਿਦਾਨ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰ 20-23][853- ਐੱਫ ਐੱਚ; 854- ਏ-ਬੀ, ਜੀ-ਐੱਚ]

ਦੱਖਣੀ ਗੈਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ (2005) 3 ਕੇ. ਐਲ. ਟੀ. 78; ਇੰਡੀਅਨ ਆਕਸੀਜਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (1989) ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ.

ਆਨਲਾਈਨ ਕਰ 459; ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਆਕਸੀਜਨ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ 2010 (35) VST 478; ਪਨਕੀ ਆਕਸੀਜਨ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2014) ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਸਾਰੇ 2144-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1.4 ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈ. ਪੀ. ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈ. ਪੀ. 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈ. ਪੀ. ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈ. ਪੀ. 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 2005 ਐਕਟ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 88 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈ. ਪੀ. ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈ. ਪੀ. 2005 ਐਕਟ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 88 ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 31,32][859-ਬੀ-ਸੀ]
ਆਈਨੈਕਸ ਏਅਰ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਸੀਟੀ) ਹੈਦਰਾਬਾਦ 2014 ਵੀਆਈਐੱਲ 339 ਏਪੀ; ਦੱਖਣੀ ਗੈਸ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ 2005 (139) ਐੱਸਟੀਸੀ 504 (ਕੇਰ) ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਆਕਸੀਜਨ [2011] 5 ਜੀਐੱਸਟੀ 87 (ਮੈਡ ਐੱਚਸੀ) ਚਿਮਨਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ 2004 (137) ਐੱਸਟੀਸੀ 68; ਭਾਰਤੀ ਆਕਸੀਜਨ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ 1990 (79) ਐੱਸਟੀਸੀ 351; ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਆਕਸੀਜਨ 2003 (129) ਐਸ. ਟੀ. ਸੀ. 471; ਏ. ਸੀ. ਟੀ. ਓ., ਸਪੈਸ਼ਲ ਚੱਕਰ ਜੋਧਪੁਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਜੋਧਪੁਰ ਗੈਸਜ਼ (2009) ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ 2459-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਜਸਟਿਸ ਜੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ; ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਕ੍ਰੇਜ਼; ਕੇ. ਡੀ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਮੈਡੀਕਲ ਫਾਰਮਾਕੋਲੋਜੀ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ, ਸੱਤਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 378' ਤੇ-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਵੀ ਲਿਊ, ਈ ਮੈਕੇ, ਐਮ ਮੇਜ਼, ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਦਾ ਅਤੀਤ, ਵਰਤਮਾਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਬੁਲੇਟਿਨ, ਵਾਲੀਅਮ 125, ਅੰਕ 1, ਮਾਰਚ 2018, ਪੰਨੇ 103-119; ਡਬਲਯੂਐਚਓ ਮਾਡਲ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ: ਅਨੱਸਥੀਸੀਆ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਡਰੱਗਜ਼ (1989)

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(1963) ਸਪਲਾਈ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 344	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 13
[1969] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 219	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 14
(2005) 4 ਐੱਸ. ਸੀ.. ਸੀ. 550	ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 17

2005 ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.ਜੇ.(ਐਸ ਸੀ)2008	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 17
[2007] 7 ਐਸਸੀਆਰ 961	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 17
[2007] 7 ਐਸਸੀਆਰ 939	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 17
[2018] 7 ਐਸਸੀਆਰ 1191	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 17
[1997] 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 516	'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 19

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2020 ਦੇ 2230.
ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 25.01.2016 ਤੋਂ ਟੈਕਸ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕੇਸ ਨੰ. 2015 ਦੇ 53.

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2020 ਦੇ 2233-34,2231 ਅਤੇ 2232
ਸੰਜੀਬ ਸੇਨ, ਸੀਨੀਅਰ. ਵਕੀਲ, ਗੁੰਟੂਰ ਪ੍ਰਭਾਕਰ, ਹੇਮਲ ਕਿਰੀਟ ਕੁਮਾਰ ਸੇਠ, ਟੀ. ਵਿਜੈ ਭਾਸਕਰ ਰੈੱਡੀ, ਦਿਗਵਿਜੈ ਹਰੀਚੰਦਨ, ਜੀ. ਐਨ. ਰੈੱਡੀ, ਸ਼ਬੀਆਸ਼ੇਚੀ ਪਾਤਰਾ, ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਮੈਸਰਜ਼। ਖੇਤਾਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਅੰਨਾਮ ਡੀ. ਐੱਨ. ਰਾਓ, ਅੰਨਾਮ ਵੈਂਕਟੇਸ਼, ਰਾਹੁਲ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਨੰਨਿਆ ਕੰਡੇਲਵਾਲ, ਅਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਗੀਤਾ ਐੱਮ., ਐਡ. ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.
ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਡਾ. ਧਨਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.
1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਛੋਟਾ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 'ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ' ਅਤੇ 'ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈਪੀ' ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੈਲਿਊ ਐਡਿਡ ਟੈਕਸ ਐਕਟ 20051 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੀ ਐਂਟਰੀ 88 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹਨ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ V ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਗ਼ੈਰ-ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਵਸਤਾਂ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ-4%/5% 2 ਐਂਟਰੀ 88 ਅਧੀਨ ਜਾਂ 12.5%/1 4% 3 ਅਨੁਸੂਚੀ V ਅਧੀਨ.
3. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਸਮਾਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਮੁੱਖ ਅਪੀਲ ਦੇ ਤੱਥ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ।
4. ਜਵਾਬਦੇਹ-ਲਿੰਡੇ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, 2005 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਹੈ।

1 2005 ਐਕਟ
2 20 ਅਪ੍ਰੈਲ 2012 ਦੇ ਐਕਟ 11 ਦੁਆਰਾ ਚਿੱਤਰ 4% ਲਈ 2 5% ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ.
3 14.5% ਨੂੰ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ 2010 ਦੇ ਐਕਟ 9 ਦੁਆਰਾ ਚਿੱਤਰ 12.5% ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ.

ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਗਾਜ਼ੁਵਾਕਾ ਅਤੇ ਦੁਆਰਕਾਨਗਰ ਸਰਕਲ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਉਦਯੋਗਿਕ ਗੈਸਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈਪੀ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। 12 ਦਸੰਬਰ 2005 ਨੂੰ, ਵਪਾਰਕ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ। 5,11,062 1 ਅਗਸਤ 2005 ਅਤੇ 31 ਅਗਸਤ 2005 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸੀ.

5. ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਪੀਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ 26 ਜੂਨ 2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਪਾਰਕ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। 25 ਨਵੰਬਰ 2014 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਈਨੈਕਸ ਏਅਰ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਸੀਟੀ) ਹੈਦਰਾਬਾਦ 4 ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਾਰਾਜ਼, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੈ।

6. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ 19405 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ 'ਡਰੱਗ' ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਇਲਾਜ, ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ (i) ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈ. ਪੀ. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜਾਂ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ (ii) ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈ. ਪੀ. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਰਜੀਕਲ ਆਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ:
"... ਦੋਵੇਂ" ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ "ਅਤੇ" ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ "ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਰਜੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਇੰਡੀਅਨ ਆਕਸੀਜਨ ਲਿਮਟਿਡ. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ; ਦੱਖਣੀ ਗੈਸ ਲਿਮਟਿਡ)। ਉਪਭੋਗਤਾ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ "ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ" ਅਤੇ "ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ" ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ' ਅਤੇ 'ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈਪੀ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਜੀਕਲ ਏਡਜ਼ ਵਜੋਂ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਦਾਰਥ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ' ਡਰੱਗ 'ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੀ ਐਂਟਰੀ 88 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਿਰਫ 4%/5% ਟੈਕਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

4 2014 ਵੀ ਆਈ ਐੱਲ 339 ਏ
5 1940 ਐਕ

7. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀਃ

(I)ਆਈਨੈਕਸ ਏਅਰ ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈਪੀ ਐਂਟਰੀ 88 ਵਿੱਚ "ਸਮਾਨ ਲੇਖਾਂ" ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਗਲਤ ਹੈ। ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਗੈਸਾਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਉਤਪਾਦਾਂ ਲਈ 'ਸਮਾਨ ਲੇਖ' ਹਨ;

(ii) ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (ਬੀ) (i) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਲਈ ਜਾਂ' ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ 'ਪਦਾਰਥ' ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 'ਦਵਾਈਆਂ'।
ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਂਟਰੀ 88 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ;

(iii) ਹਾਲਾਂਕਿ 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਦਾਰਥ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਸਰਜੀਕਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹਾਇਕ ਹਨ, ਐਂਟਰੀ 88 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਕਸਕਲੂਜ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੀ ਐਂਟਰੀ 100 (36) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ "ਮੈਡੀਕਲ ਗ੍ਰੇਡ ਆਕਸੀਜਨ" ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਂਟਰੀ 88 ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈਪੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਨੁਸੂਚੀ V ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ
(iv) ਹਰੇਕ 'ਪਦਾਰਥ' ਨੂੰ ਐਂਟਰੀ 88 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਐਂਟਰੀ 88 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀਃ
(I)1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਇੱਕ 'ਡਰੱਗ' ਨੂੰ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਪਦਾਰਥ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈ. ਪੀ. ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈ. ਪੀ. ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਇਲਾਜ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜਾਂ ਦੀ ਤਸ਼ਖ਼ੀਸ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(ii) ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਨੂੰ ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਦਵਾਈਆਂ ਲਈ ਮਿਆਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ

1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈਪੀ 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ 'ਦਵਾਈਆਂ' ਹਨ, ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 2005 ਐਕਟ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 88 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;

(iii) ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਵਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਰਜਰੀ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੌਮਨ ਪਾਰਲੈਂਸ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 88 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ;

(iv) ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈਪੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਵਾਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਦੱਖਣੀ ਗੈਸ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ [6], ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਆਕਸੀਜਨ [7], ਪੰਕੀ ਆਕਸੀਜਨ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [8], ਚਿਮਨਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [9], ਇੰਡੀਅਨ ਆਕਸੀਜਨ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ [10], ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਆਕਸੀਜਨ [11] ਅਤੇ ਏਸੀਟੀਓ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੱਕਰ ਜੋਧਪੁਰ ਬਨਾਮ ਜੋਧਪੁਰ ਗੈਸਾਂ [12];

(v) ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੂਚੀ 2011 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਰੱਗ ਮੁੱਲ (ਨਿਯੰਤਰਣ) ਆਦੇਸ਼ 2013 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਆਕਸੀਜਨ' ਅਤੇ 'ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ' ਨੂੰ 'ਅੱਨਸਥੀਸੀਆ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

(vi) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਉੱਠਦੀ ਹੈ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸ

6 2005 (139) ਐਸਟੀਸੀ 504 (ਕੇਰ)

7 (2011) 5 ਜੀਐਸਟੀ 87 (ਮੈਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ)

8 2014 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਸਾਰੇ 2144

9 2004 (137) ਐਸਟੀਸੀ 68

10.1990 (79) ਐਸਟੀਸੀ 351

11.2003 (129) ਐਸਟੀਸੀ 471

12.2009 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ 2459

ਆਈਨੈਕਸ ਏਅਰ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

9. ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

10. ਸਾਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 2005 ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਸੂਚੀਬੱਧ ਵਸਤਾਂ ਲਈ 4%/5% ਦੀ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਟੈਕਸ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੀ ਐਂਟਰੀ 88 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ "ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਭਾਵੇਂ ਪੇਟੈਂਟ ਜਾਂ ਮਲਕੀਅਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਐਕਟ, 1940 (ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਟ 23,1940) ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (i) (ii) ਅਤੇ (iii) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈਪੋਡਰਮਿਕ ਸਰਿੰਜ, ਹਾਈਪੋਡਰਮਿਕ ਸੂਈਆਂ, ਕੈਟਗਟਸ, ਟਾਂਕੇ, ਸਰਜੀਕਲ ਕਪਾਹ, ਡ੍ਰੈਸਿੰਗ, ਪਲਾਸਟਰ, ਕੈਥਰਟਰ, ਕੈਨੁਲਾ, ਪੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨਃ

(ਏ) ਮੈਡੀਕੇਟਿਡ ਸਾਮਾਨ;
(ਬੀ) ਟੂਥਪੇਸਟ, ਟੂਥ ਪਾਊਡਰ, ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ, ਟਾਇਲਟ ਲੇਖ ਅਤੇ ਸਾਬਣ ਸਮੇਤ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਅਤੇ ਟਾਇਲਟ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਉਤਪਾਦ; ਅਤੇ
(ਸੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੱਛਰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ।

ਐਂਟਰੀ 88 ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਪੇਟੈਂਟ ਜਾਂ ਮਲਕੀਅਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ (i) (ii) ਅਤੇ (iii) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਦਵਾਈ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (ਬੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ (i) (ii) ਅਤੇ (iii) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਐਂਟਰੀ 88 ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈਪੋਡਰਮਿਕ ਸਰਿੰਜ, ਹਾਈਪੋਡਰਮਿਕ ਸੂਈਆਂ, ਕੈਟਗਟ, ਟਾਂਕੇ, ਸਰਜੀਕਲ ਕਪਾਹ, ਡ੍ਰੈਸਿੰਗ, ਪਲਾਸਟਰ, ਕੈਥਰਟਰ, ਕੈਨੁਲਾ,ਪੱਟੀਆਂ ਅਤੇ 'ਸਮਾਨ ਲੇਖ' ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਿੰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਤੇ ਛੱਡ ਕੇ।

11. 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ V ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈਃ

"[14.5%] ਦੀ ਸਟੈਂਡਰਡ ਰੇਟ (ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ.) 'ਤੇ ਟੈਕਸਯੋਗ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਅਨੁਸੂਚੀ I, III, IV, VI ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ।

ਅਨੁਸੂਚੀ V ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚੀ I, III, IV ਅਤੇ VI ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ, ਉੱਤੇ 14.5% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

12. 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਡਰੱਗ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈਃ

"(i) ਮਨੁੱਖਾਂ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਪਦਾਰਥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖਾਂ, ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੱਛਰਾਂ ਵਰਗੇ ਕੀੜੇ-ਮਕੌੜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;

.....

(iv) ਅਜਿਹੇ ਉਪਕਰਣ ਜੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (ਬੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਇੱਕ ਡਰੱਗ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ "ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਪਦਾਰਥਾਂ" ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (ਬੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ 'ਉਪਕਰਣ' ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

13. ਚਿਮਨਲਾਲ ਜਗਜੀਵੰਦਾਸ ਸੇਠ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, 13 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸੋਖਣ ਵਾਲੀ ਕਪਾਹ ਦੀ ਉੱਨ, ਰੋਲਰ ਪੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਲੀਆਂ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"3. "ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ" ਦੀ ਉਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦਵਾਈਆਂ ਬਲਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਇਹ ਨਕਲੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਖੌਤੀ ਦਵਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਬਦ "ਪਦਾਰਥ" ਦਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ "ਇਲਾਜ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ"। ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ "ਪਦਾਰਥ" ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਅਰਥ "ਚੀਜ਼ਾਂ" ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਜਜ਼ਬ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੂਤੀ ਉੱਨ, ਰੋਲਰ ਪੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਲੀ

13 ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1963 ਐਸ. ਸੀ. 665 ਹਨ।

ਉਕਤ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਪਦਾਰਥ". ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ "ਇਲਾਜ" ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

...
ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ "ਡਰੱਗਜ਼" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ "ਪਦਾਰਥਾਂ" ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਜੀਕਲ ਯੰਤਰ "ਡਰੱਗਜ਼" ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਲੇਖ ਹਨ।
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ)

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਪਰ ਜੋ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੋਖਣ ਵਾਲੀ ਸੂਤੀ ਉੱਨ, ਰੋਲਰ ਪੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਲੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ 'ਪਦਾਰਥ' ਹਨ।(b). ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਦਾਰਥ 'ਚੀਜ਼ਾਂ' ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 'ਪਦਾਰਥਾਂ' ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।(b). ਇੱਕ ਪਦਾਰਥ ਇੱਕ ਉਤਪਾਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਵਾਈ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।[14] ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦਵਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (ਬੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ 'ਪਦਾਰਥ' ਹੋਵੇਗਾ।(i)

14. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਵਿੱਚ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ" ਵਾਕੰਸ਼ ਸਿਰਫ 'ਪਦਾਰਥਾਂ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 'ਦਵਾਈਆਂ' ਤੇ। ਈਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਰਾ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ, 15 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਵਾਲ 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ

"11. ਹੁਣ ਜੇ ਸਮੀਕਰਨ "ਪਦਾਰਥ" ਨੂੰ "ਦਵਾਈ" ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਅਤੇ" ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ "ਦਵਾਈਆਂ" ਅਤੇ "ਪਦਾਰਥ" ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ,
14 ਬੇਰੀਅਮ ਇੱਕ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਜੋ ਐਕਸ-ਰੇ ਵਿੱਚ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੱਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
15 (1969) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 219

ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਟਰੌਂਡਜ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ, ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ। ਇਹ ਪੰਨਾ 135 ਉੱਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਅਤੇ" ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸੰਚਤ ਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਇਕੱਠੇ ਜੁੜਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਇਹ ਜਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਬਲ ਦੁਆਰਾ, "ਜਾਂ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਮੈਕਸਵੈੱਲ, 11 ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ 'ਜਾਂ' ਅਤੇ 'ਅਤੇ' ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਲਈ 'ਸੰਜੋਗਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ 'ਪਦਾਰਥ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਦਵਾਈ' ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ 'ਅਤੇ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

15. ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਪਦਾਰਥ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ 'ਲਈ' ਜਾਂ 'ਵਿੱਚ' ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਪਦਾਰਥ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਇਸ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਜਾਂਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈ. ਪੀ. ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈ. ਪੀ. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

16. ਸ਼ਬਦ, ਦਵਾਈ ਨੂੰ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਤਿੱਖਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਾਦੇ, ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਜੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਲਿਕ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਜ਼ ਆਫ਼ ਸਟੈਚੂਟਰੀ ਇੰਟਰਪ੍ਰਿਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈਃ

"ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ, ਆਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਿਆ

ਬੇਤੁਕੀ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ...ਨਿਯਮ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ 'ਕੁਦਰਤੀ', 'ਸਧਾਰਣ', 'ਸ਼ਾਬਦਿਕ', ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ 'ਪ੍ਰਸਿੱਧ' ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

...

ਇਹ ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ, ਆਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ (ਹੋਰ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਸਮੇਤ ਸ਼ਾਬਦਿਕ, ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ) ਦਾ ਇੱਕ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਘੱਟ ਆਮ ਹੈ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਰਥ. ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ, ਆਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥ ਇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਅੰਤਰ ਇਸ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰਥਕਤਾ ਗੁਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਕ੍ਰੇਜ਼ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈਃ

"ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਾਦੇ, ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਣਾ। ਜੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਂ ਅਸੰਗਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਤੁਕੀ, ਅਸੰਗਤ ਜਾਂ ਅਸੰਗਤਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ, ਵਧਾਇਆ ਜਾਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਅਸੁਵਿਧਾ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਬਣਤਰ ਐਕਟ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਤੁਕੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ, ਆਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਬੇਤੁਕੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੁਦਰਤੀ, ਆਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥ ਉਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤੋਂ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਰ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅਰਥ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਧਾਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

17. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, [16] ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਡਰੱਗਜ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

16 (2005) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 550

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਲਿੰਡੇ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ

(ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਓਸੀ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ) [ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.]

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਸਬੰਧੀ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ 1985 ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੈਗ, ਬ੍ਰੀਫਕੇਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਕੰਟੇਨਰ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਵਿਅਕਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 'ਵਿਅਕਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

8. ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਾਦੇ, ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਣਾ। ਜੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਂ ਅਸੰਗਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਤੁਕੀ, ਅਸੰਗਤ ਜਾਂ ਅਸੰਗਤਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ, ਵਧਾਇਆ ਜਾਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਅਸੁਵਿਧਾ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਬਣਤਰ ਐਕਟ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਤੁਕੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ [17,] ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ [18], ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਾਬੂ ਰਾਮ [19] ਅਤੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਆਯਾਤ) ਮੁੰਬਈ ਬਨਾਮ ਦਿਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।[20].

18. ਸ਼ਬਦ 'ਮੈਡੀਸਨ' ਨੂੰ ਬਲੈਕਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: "ਮੈਡੀਸਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਕਲਾ ਜੋ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਖਾਤਮੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ; ਇੱਕ ਸੰਕੁਚਿਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਕਲਾ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਪ੍ਰਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਸਰਜਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੂਤੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

ਕੋਲਿਨਜ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਫਾਰ ਐਡਵਾਂਸਡ ਲਰਨਰਜ਼ ਨੇ 'ਮੈਡੀਸਨ' ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"ਮੈਡੀਸਨ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਨਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ; ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀਂਦੇ ਜਾਂ ਨਿਗਲਦੇ ਹੋ"।

17.2005 ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.ਜੇ. (ਐਸ. ਸੀ.) 2008
18 (2007) 15 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 186
19 (2007) 6 ਐਸਸੀਸੀ 55
20 (2018) 9 ਐਸਸੀਸੀ 1

ਕੈਂਬਰਿਜ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ 'ਮੈਡੀਸਨ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈਃ

"ਇੱਕ ਦਵਾਈ ਜੋ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਸਿਹਤ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਸੱਟ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲਾ ਵਿਗਿਆਨ।

ਦਵਾਈ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਆਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਝ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਤਸ਼ਖ਼ੀਸ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀਆਂ ਇਲਾਜ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

19. ਗੋਆ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਲਿਊਕੋਪਲਾਸਟ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ, [21] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਿੰਕ ਆਕਸਾਈਡ ਅਡੈਸਿਵ ਪਲਾਸਟਰ ਬੀ. ਪੀ. ਸੀ. (ਲਿਊਕੋਪਲਾਸਟ) ਸਰਜੀਕਲ ਜ਼ਖ਼ਮ ਡ੍ਰੈਸਿੰਗ (ਹੈਂਡੀਪਲਾਸਟ) ਬੇਲਾਡੋਨਾ ਪਲਾਸਟਰ ਬੀ. ਪੀ. ਸੀ., ਕੈਪਸਿਕਮ ਪਲਾਸਟਰ ਬੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਅਤੇ ਕਾਟਨ ਕਰੈਪ ਬੈਂਡੇਜ ਬੀ. ਪੀ. ਸੀ. (ਲਿਊਕੋਕਰੇਪਸ) 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ 'ਡਰੱਗਜ਼' ਜਾਂ 'ਦਵਾਈ' ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਸਟ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਉਤਪਾਦ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਵਾਈ ਹੈਃ

"15. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ "ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਦਵਾਈਆਂ" ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਸਮੱਗਰੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਦਵਾਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?"...

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੰਬੰਧਤ ਜਾਂਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਵਾਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੂਪਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈ. ਪੀ. ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈ. ਪੀ. ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

20. 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਚੌਥੇ ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਵੰਡ' ਹੈ। ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈਃ

"16. ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਮਿਆਰ.- (1) ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸਮੀਕਰਨ "ਮਿਆਰੀ ਗੁਣਵੱਤਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ-

(ਏ) ਇੱਕ ਡਰੱਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਡਰੱਗ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ

21 (1997) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 82

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 16 (1) (ਏ) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ 'ਮਿਆਰੀ ਗੁਣਵੱਤਾ' ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਦਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ, ਭੰਡਾਰ, ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਵੰਡ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਦਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ' ਹੈ।
ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 5 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈਃ

"5. ਹੋਰ ਦਵਾਈਆਂ-
ਭਾਰਤੀ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਵਾਈਆਂ।
ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇੰਡੀਆ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਪਛਾਣ, ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਦੇ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਮਿਆਰ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਜੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਦੇ ਮਿਆਰ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਭਾਰਤੀ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਪਛਾਣ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਉਹ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਤੁਰੰਤ ਪਿਛਲੇ ਸੰਸਕਰਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

21. ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਐਂਟਰੀ 5 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਹੋਰ ਦਵਾਈਆਂ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਵਾਈਆਂ, ਜਿਸ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ [22] ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ., 'ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ' ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ (99.9% ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ) ਨੂੰ' ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ 'ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਦਵਾਈ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16, ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਾਕੋਪੀਆ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ ਇੱਕ ਦਵਾਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

22 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ

22. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡਰੱਗ (ਮੁੱਲ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਆਰਡਰ 2013 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। (15 May 2013). ਪੈਰਾ 2 (ਟੀ) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੂਚੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੂਚੀ 2011 ਜੋ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਪਡੇਟ ਅਤੇ ਸੋਧੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੂਚੀ 2011 ਆਰਡਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪੈਰਾ 2 (2) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਪਰ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਰਥ ਹੋਣਗੇ।

23. ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੂਚੀ 2011 ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈਃ

"ਅਨੁਸੂਚੀ-।

(ਪੈਰੇ ਦੇਖੋ-2 (ਟੀ) 2 (ਜ਼ੈਡ ਬੀ)

ਐੱਨਐੱਲਈਐੱਮ 2011 ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਪੀ, ਐੱਸ ਅਤੇ ਟੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ' ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੂਚੀ 2011			
ਸੈਕਸ਼ਨ: 1 - ਅਨੱਸਥੀਸੀਆ			
1.1 ਜਨਰਲ ਐਨਸਥੀਟਿਕਸ ਅਤੇ ਆਕਸੀਜਨ			
ਦਵਾਈਆਂ	ਸ਼੍ਰੇਣੀ	ਦਾ ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ	ਤਾਕਤ
.....	.....	.....	.....
ਨਾਈਟਰਸ ਆਕਸਾਈਡ	ਪੀ, ਐਸ, ਟੀ	ਸਾਹ ਲੈਣਾ	
ਆਕਸੀਜਨ	ਪੀ, ਐਸ, ਟੀ	ਸਾਹ ਲੈਣਾ	

ਸੈਕਸ਼ਨ 1.1 ਵਿੱਚ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਅਤੇ ਆਕਸੀਜਨ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ 'ਅਨੱਸਥੀਸੀਆ' ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ 20 ਦਸੰਬਰ 2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ "ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਇਨਹੇਲੇਸ਼ਨ" ਅਤੇ "ਆਕਸੀਜਨ ਇਨਹੇਲੇਸ਼ਨ" ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਨੂੰ ਅਨੱਸਥੀਸੀਆ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਗਾੜ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਨਿਦਾਨ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

24. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈ. ਪੀ. ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈ. ਪੀ. ਦੇ ਔਸ਼ਧੀ ਗੁਣਾਂ' ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੱਖਣੀ ਗੈਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, [23] ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਕੇਰਲ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ 1963 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ 'ਦਵਾਈਆਂ' ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ, ਜੋ" ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ "ਅਤੇ" ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ "ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਹੈ, ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਿਰਫ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਦਵਾਈਆਂ ਵਜੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ "ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, "ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ" ਦਾ ਕੰਮ ਇੱਕ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ "ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ" ਅਤੇ "ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ" ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਯੂਜ਼ਰ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਫੰਕਸ਼ਨਲ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਦਵਾਈਆਂ ਹਨ।

25. ਇੰਡੀਅਨ ਆਕਸੀਜਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ [24] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਕਰਨਾਟਕ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ 1957 ਦੀ ਐਂਟਰੀ 121 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਗੈਸਾਂ ਲਈ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸਿਆ:

"ਐਂਟਰੀ 121 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ" ਉਦਯੋਗਿਕ ਗੈਸ "ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਸ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੌਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ" ਉਦਯੋਗਿਕ ਗੈਸ "ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ "ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ" ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ "ਉਦਯੋਗਿਕ ਆਕਸੀਜਨ" ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਵਪਾਰੀ "ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ" ਨੂੰ "ਉਦਯੋਗਿਕ ਆਕਸੀਜਨ" ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵੇਚੇਗਾ।

26. ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਆਕਸੀਜਨ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ 25, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਦਵਾਈ' ਹੈ:

23 (2005) 3 ਕੇ.ਐਲ.ਟੀ 78

24.1989 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਕਰ 459

25 (2010) 35 ਵੀ ਐਸ ਟੀ 478

"... ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ 99.9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਉਲਟ ਤੀਬਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ 'ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਹਤ ਦੀ ਵਿਗੜਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਲਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

27. ਪੰਕੀ ਆਕਸੀਜਨ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, [26] ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਪਾਰ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ ਉੱਤੇ ਟੈਕਸ ਐਂਟਰੀ "ਮੈਡੀਸਨ ਅਤੇ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਤਿਆਰੀ" ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਾਂ ਐਂਟਰੀ "ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੈਸਾਂ" ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜਸਟਿਸ ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ (ਉਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਬੈਠੇ) ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

"ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਆਕਸੀਜਨ (ਆਈਪੀ) ਮਿਤੀ 15.1.2000 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 26 ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ

"ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਫਾਰਮਾਸਿਟੀਕਲ ਦੀ ਤਿਆਰੀ" ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 29.1.2001 ਦੀ ਐਂਟਰੀ 47 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜੋ "ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੈਸਾਂ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ. ਆਕਸੀਜਨ (ਆਈ.ਪੀ). ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਇੱਕ ਦਵਾਈ ਹੈ ਜੋ 15.1.2000 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 26 ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਆਮ ਐਂਟਰੀ. ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 29.1.2001 ਦੀ ਐਂਟਰੀ 47.

28. " ਆਈਨੈਕਸ ਏਅਰ ਵਿੱਚ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਤਰਲ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈ. ਪੀ., ਮੈਡੀਕਲ ਗ੍ਰੇਡ ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈ. ਪੀ. 'ਤੇ 2005 ਐਕਟ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 88 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ,

"ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਐੱਲ. ਪੀ. ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਐੱਲ. ਪੀ. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਜੀਕਲ ਏਡਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਦਾਰਥ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਰੱਗ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣਗੇ।

26 2014 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਸਾਰੇ 2144

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਲਿੰਡੇ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ

(ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਓਸੀ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ) [ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.]

ਡਰੱਗਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) (1), ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੀ ਐਂਟਰੀ 88 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈਪੀ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੀ ਐਂਟਰੀ 88 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ 4%/5% 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਨਾ ਕਿ 12.5% ਜਾਂ 14.5%' ਤੇ।
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਜੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
29. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈ. ਪੀ. ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈ. ਪੀ. ਦੀ ਉਪਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 99.9 ਫੀਸਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਵਾਲੀ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਰਜੀਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਕ ਆਕਸੀਜਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ, ਵੱਡੇ ਸਦਮੇ, ਐਨਾਫਾਈਲੈਕਸਿਸ, ਵੱਡੇ ਖੂਨ ਵਗਣ, ਸਦਮੇ ਅਤੇ ਸਰਗਰਮ ਖਿਚਾਅ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
30. ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਰਜਰੀ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਬੁਲੇਟਿਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਲੇਖ 'ਪਾਸਟ, ਵਰਤਮਾਨ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਦਾ ਭਵਿੱਖ' 27 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈਃ "ਇੱਕ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਵਾਲੀ ਗੈਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, 20 ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉੱਚ ਐੱਫ. ਏ./ਐੱਫ. ਆਈ. ਅਨੁਪਾਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਫਸੈੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਗੰਧ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਕੋਬ੍ਰੋਨਕੀਅਲ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਜਲਣ ਦੀ ਘਾਟ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਓਆਰ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੈਡੇਸ਼ਨ, ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰੂਮ, ਪ੍ਰਸੂਤੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਾ, ਇਲਾਜ-ਰੋਧਕ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

27 ਵੀ ਲਿਊ, ਅਤੇ ਮੈਕਕੇ, ਐੱਮ ਮੇਜ਼, ਪਾਸਟ, ਵਰਤਮਾਨ, ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਦੇ ਭਵਿੱਖ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਬੁਲੇਟਿਨ, ਵਾਲੀਅਮ 125, ਅੰਕ 1, ਮਾਰਚ 2018, ਸਫ਼ੇ 103-119.

ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸਿਰਲੇਖ 'ਮਾਡਲ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀਃ ਅਨੱਸਥੀਸੀਆ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ' 28 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਰਤੋਂ ਹਨਃ

"ਹੋਰ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ (ਹੈਲੋਥੇਨ, ਈਥਰ, ਥੀਓਪੈਂਟਲ ਜਾਂ ਕੇਟਾਮਾਈਨ) ਅਤੇ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਜੀਕਲ ਅਨੱਸਥੀਸੀਆ ਦਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ।

ਸਬ ਐਨੇਸਥੈਟਿਕ ਖੁਰਾਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸੂਤੀ ਅਭਿਆਸ ਲਈ, ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ, ਪੋਸਟ ਆਪਰੇਟਿਵ ਫਿਜ਼ੀਓਥੈਰੇਪੀ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਟਰਮੀਨਲ ਬਿਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਰਿਫ੍ਰੈਕਟਰੀ ਦਰਦ ਲਈ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ।

ਕੇ. ਡੀ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਫਾਰਮਾਕੋਲੋਜੀ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ 29 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈਃ

"ਇਨਹੇਲੇਸ਼ਨਲ ਐਨੇਸਥੀਟਿਕਸ। 1. ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ (20) ਇਹ ਇੱਕ ਰੰਗਹੀਣ, ਗੰਧਹੀਣ, ਹਵਾ ਨਾਲੋਂ ਭਾਰੀ, ਗੈਰ-ਜਲਣਸ਼ੀਲ ਗੈਸ ਹੈ ਜੋ ਸਟੀਲ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੈਰ ਚਿੜਚਿੜਾ ਹੈ, ਪਰ ਘੱਟ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲਾ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਵਾਲਾ ਹੈ; ਸਹਿਭਾਗੀ ਹਾਈਪੋਕਸਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ; ਮੈਕ 105% ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁੱਧ 20 ਵੀ 1 ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੇ ਦਬਾਅ ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਅਨੱਸਥੀਸੀਆ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ. ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ 70% 20 + 30% 02 ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਕਸਰ ਅਨੱਸਥੀਸੀਆ ਦੌਰਾਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕੁਝ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਗੁਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ. ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਹੈ; ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 20% ਵੀ ਮੋਰਫਿਨ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਖੁਰਾਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ.
3. ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਨੱਕ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਜਾਂ ਹੁੱਡ ਰਾਹੀਂ 100% ਆਕਸੀਜਨ ਸਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 20 ਨੂੰ 10% ਵਾਧੇ (ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 50%, ਕਦੇ-ਕਦੇ 70%) ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੰਪਰਕ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੈਡੇਸ਼ਨ ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਪੱਧਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 20 ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਗਲੇ 5 ਮਿੰਟਾਂ ਲਈ 100% 02 ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ. ਮਰੀਜ਼ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 30-60 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸੜਕ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

28 ਡਬਲਯੂ. ਐੱਚ. ਓ. ਮਾਡਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਣਕਾਰੀਃ ਅਨੱਸਥੀਸੀਆ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ (1989).

29 ਕੇ. ਡੀ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਮੈਡੀਕਲ ਫਾਰਮਾਕੋਲੋਜੀ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ, ਸੱਤਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 378 'ਤੇ।

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਲਿੰਡੇ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ

(ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਓਸੀ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ) [ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.]

ਉਪਰੋਕਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਗੁਣਾਂ ਲਈ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

31. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈ. ਪੀ. ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈ. ਪੀ. ਇੱਕ ਔਸ਼ਧੀ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਪ-ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈ. ਪੀ. ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈ. ਪੀ. ਦਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜੋ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਇਲਾਜ, ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈਪੀ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈਪੀ 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 2005 ਐਕਟ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 88 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

32. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਆਈ. ਪੀ. ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰਸ ਆਕਸਾਈਡ ਆਈ. ਪੀ. 2005 ਐਕਟ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 88 ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

33. ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

34. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰੱਦ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler